

Átok

Huszonöt évvel ezelőtt, Erdélyben történt látogatásunk alkalmával az egyik hargitai kis faluban az egész turistacsoportot megátkozta egy vén cigányasszony. Csík-szeredára menet uzsonnázni álltunk meg az apró helységben, s egy székelykapu tövébe letelepedve majszoltuk a vajas-szalámis zsemleinket, amikor odalépett hozzánk az a nő. Nem tudom, miért éppen a szakadt farmernadrágjában lezserséget imitáló fiatal orvost szólította meg, aki arroganciájával addigra kivívta már az egész társaság ellenszenvét. A cigányasszony arcán a ráncok által kirajzolt mintázat mindenestre átrendeződött, miközben rámutatott a kiállhatatlan fráter elemőzsiás táskájára, s tisztelettudó félszegséggel arról érdeklődött az idegen úrtól, nem kaphatna-e egyet a szendvicsekből. Eltalálta, mordult rá válaszképpen a kérdezt, s ráérősen lesöpörte a ráhullott morzsákat fekete pólójáról, melyet egy akkoriban divatos, popzenét játszó külföldi zenekar emblémája díszített. A cigányasszony önnön megalázottságától vezérelve sem rendezett jelenetet. Minden szó nélkül hátralépett három lépést, hogy mindannyian a látóterébe kerüljünk, keresztalakba illesztette két mutatóujját, s mormolt valamit, alighanem beás nyelven, bár én is csak találgatok. Sejtettük, nem áldást oszt ránk éppen, de különösebb jelentőséget nem tulajdonítottunk a dolognak. Egyedül erdélyi idegenvezetőnk arca vált falfehérré. Jóval később enyhe nyugtalanságomat csillapítandó megkérdeztem tőle, ugyan miért nem lépett közbe, ő azonban halálos zavarban és lakonikus tömörséggel csupán annyit válaszolt, hogy nem akart magának bajt, tudniillik az itteniek nemigen szívlelik a Maros-mentieket.

A turistabusz egyik légrugója pár nappal később, a Békás-szorosban durrant el. Addig azt sem tudtam, hogy ilyen járműalkatrész is létezik. Idegenvezetőnknek nem kevés utánajárással sikerült méregdrágán beszerezni egyet valahonnan Moldvából, ám amíg buszunk használhatatlanul ácsorgott az út szélén, kénytelenek voltunk mindannyian egy közeli panzióban időzni. A kényszerű összezártág persze állandó konfliktusforrást jelentett; régóta fennálló baráti viszonyok kuszálódtak össze és szakadtak szét, sőt, két házasság is tönkrement, hogy kérészéletű románoknak adják át helyüket. Ha nem esett az eső, mi, fiatalabbak a szabadba menekültünk a szóváltásoktól hangos szállásról. Páran betévedtünk egy kocsmába, ahol a zugpénzváltók valósággal megrohantak minket. Közös európai fizetőeszköz akkor még nem lévén, dollárt és márkát akartak vásárolni tőlünk. Nem a mi hibánk volt, hogy nem ismertük a hírhedt pörgetős módszert, melynek segítségével ezek a tapasztalt nepperek gyakorlatilag kifosztottak bennünket. Azok sem jártak jobban közülünk, akik inkább a környékbeli hegyeket választották. Egy átkozottul csinos fodrásznő métereket zuhant az egyik szikláról, s eltörte jobb könyökét. Idegenvezetőnk a rákövetkező éjszakán pánikszzerűen meglépett tőlünk, mi pedig reggel majdhogynem követeltük a sofőrtől: amilyen gyorsan csak lehet, induljunk ha-

zafelé, érjen véget mielőbb e rémálommá vált társasutazás! Sebesen falta a busz a kilométereket, én elfoglaltam az idegenvezető gazdátlaná vált helyét, s a begipszelt karú fodrásznővel römiztem – minduntalan nyerni hagytam, hogy némiképp feledtessem vele a helyzetét.

Kiürített garzonlakásomban a televízió hűlt helyét bámultam éppen, amikor váratlanul megcsörrent a mobiltelefonom. Hónapokig tartó hercehurcán voltam túl. Három lány az egyetemről szexuális zaklatással vádolt meg alaptalanul, az etikai bizottság pedig nem látott ok-okozati összefüggést a szóban forgó hallgatók rám szórt rágalmai s azon tény között, hogy előzőleg elégtelent kaptak tőlem a szigorlatukra. Ráadásul a bulvársajtó is megszéllőztette az ügyet, szorgos szerkesztők szították ellenem a gyűlöletet. Summa summarum, eltiltottak a katedrától, a jogorvoslat szívós keresése céljából általam felfogadott sztárügyvédek pedig minden vagyonomat fölemésztették. Tíz perce távoztak tőlem a végrehajtók, s nem volt kedvem fogadni az ismeretlen számról érkező hívást, kelletlenül mégis beleszóltam a telefonba. Rekedt férfihang kért találkozót tőlem, gazdája legnagyobb meglepetésemre a cigányasszonyt egykor megalázó orvos volt. Meg kellett szólítania engem a randevú helyszínéként kiválasztott kávézóban, mert nem ismertem fel. Pomádés fekete haját ősz tincsek váltották fel, homlokára barázdákat rajzoltak az eltelt évtizedek gondjai. Modorában immár nyoma sem volt arroganciának, sőt, gyászhuszár-öltözékével kifejezetten megtört ember benyomását keltette bennem. Látott az újságban, kezdte mondandóját, s csöppet sem lepte meg az ellenem folyó boszorkányüldözés. Az elmúlt hónapokban felkutatta a huszonöt évvel ezelőtti erdélyi társasutazás valamennyi résztvevőjét. Hiszem vagy sem, a társaság fele mostanra erőszakos vagy betegség általi halált halt, a többiek többnyire börtönök, illetve zárt osztályok lakói. Őneki is megvan a maga tragédiája, de nem akar terhelni vele. A fodrásznővel mi van, vágtam a szavába, mielőtt belekortyoltam kapucsínómba. Halott, felelte közönyösen, vészett macska marta meg tavalyelőtt, és későn jutott szérumhoz, ráadásul a mi kórházunk halálozási statisztikáját rontotta!

Pár percig merengve ültünk a kávézó márványasztalánál, mintha nem is velünk történe mindez, csupán valami álomtevékenység zajlana körülöttünk. Aztán a doki érintetlen sütiére tévedt a tekintetem, s egyszeriben eszembe jutott, hogyan szabadította ránk egykor a végzetet éppen ő. Kaphatok a képviselőfánkodból, csúszott ki számon a kérdés, és akaratlanul is elmosolyodtam. Megrökönyödve bámult rám, aztán, mint aki hirtelen megért valamit, készséggel tolta elém a tányért. Persze, tessék, hebegete zavartan. Megváltoztam, tette hozzá később nyomatékkal, s úgy fúrta közben zavaros tekintetét a szemembe, mintha tőlem várná a rontáslevételt.